

Međugorje, 2018.

Bilo je vrlo živo i dinamično u Međugorju početkom kolovoza o.g. I to iz dva razloga.

Prvo, trajao je Mladifest, tradicionalni međunarodni susret mladih katolika koji se održava svake godine u ovo vrijeme, još od kasnih 1980-ih, kada ga je pokrenuo karizmatični međugorski svećenik iz reda franjevaca Slavko Barbarić (1946.-2000.), čovjek koji se smatra jednim od začetnika "međugorskoga fenomena" ili "međugorskoga čuda". Ove je godine Mladifest okupio impozantnih 50-ak tisuća mladih iz 72 zemlje svijeta, a na svečanom otvaranju u orkestru i zboru na pozornici (otvorenom oltaru), iza međugorske crkve sv. Jakova, sudjelovalo je stotinjak izvođača iz 22 zemlje.

A drugo, u četvrtak 2. kolovoza rano ujutro dogodilo se novo ukazanje Gospe (Majke Božje) međugorskoj vidjelici Mirjani Soldo - ženi kojoj se Gospa inače ukazuje svakog drugog u mjesecu. Zahvaljujući svojim domaćinima i kolegi Darku Pavičiću, koji je tu bio nazočan, bio sam u prilici promatrati taj događaj sasvim izbliza, samo dva-tri metra daleko od vidjelice Mirjane.

Da nisam imao "VIP-tretman", da se tako izrazim, teško da bih se uspio probiti do mjesta gdje se dogodilo ukazanje (kod Plavoga križa, ispod Brda ukazanja, malo poviše Međugorja). Naime, tu je već od 6 ujutro zavladała neopisiva gužva, koja se u iduća dva-tri sata sve više povećavala, tako da se u samom trenutku ukazanja, nešto iza 8.30, na prostoru oko Plavoga križa nalazilo - tvrde mi moji kolege-očevici - između 20 i 25 tisuća vjernika.

Ukazanje Gospe vidjelici Mirjani (kao i ostalim vidiocima u Međugorju, i njoj se Gospa prvi put ukazala razmjerno dalekoga 24. lipnja 1981., dakle prije 37 godina) imalo je tri etape.

U prvoj se etapi zajednički molilo, uz pjevanje pobožnih i marijanskih pjesama, u iščekivanju vidjelice Mirjane da se pojavi na mjestu događaja.

U drugoj se etapi Mirjana Soldo najprije - da tako kažem - "koncentrirala" na ukazanje (tresući se pritom, što me, moram priznati, malo zbunilo), a onda je uslijedilo i samo ukazanje.

Upitao sam svoje domaćine zašto se Mirjana trese. Odgovorili su mi:

- Trese se jer je u ekstazi. To su dokazala i medicinska istraživanja. Njoj i ostalim vidiocima svijetlili su, primjerice, u oči, boli ih iglama za vrijeme ukazanja, no oni nisu reagirali. Dakle, neosjetljivi su na bilo kakve vanjske podražaje. Mirjana se trese zato što ima potpuno potrošena koljena i ne može klečati. To nema veze s ukazanjem, nego s njezinom bolešću. No, zanimljivo je da u trenutku kad počne ukazanje, bolest nestaje, tj. treskavica se povlači i ona je posve mirna i uspravna. Također, nakon što ukazanje završi, tremor se vraća. To je još jedan od dokaza da ona ne glumi u tome trenutku nadnaravnoga. Dobro je poznajem i znam da je godinama bolesna na koljena, trebala je ići na operaciju, ali su i od toga odustali, jer je stanje nepopravljivo.

Uoči i za vrijeme ukazanja Gospe vidjelici Mirjani pažnju mi je privukao još jedan zanimljiv detalj. Tu, među okupljenima, nalazio se i jedan kršniji, korpulentniji čovjek, koji je fizički neobično podsjećao na pokojnoga generala Slobodana Praljka. U "kritičnom" trenutku, kad je Mirjana, nakon poduzetog iščekivanja, došla (u pratnji) na mjesto događaja, on je stao na mjesto, odnosno na točku točno između nje i sunca koje se s istoka lagano podizalo prema sredini neba, širom otvorivši poveći Ledov suncobran kojim je zaprečavao da sunčeva svjetlost Mirjani tuče direktno u oči.

Upitao sam nazočne u čemu je "catch", na što su mi odgovorili:

- Kad uđe u trans, Mirjana nije svjesna da bi joj sunce moglo naškoditi pa bi širom otvorenih očiju mogla pogledati u nj, a to, naravno, ne bi bilo dobro po nju...

Naposljetku, u trećoj etapi događaja, neposredno nakon ukazanja, Mirjana je dvama mladim "pisačima" govorila, tj. diktirala, što joj je Gospa za vrijeme ukazanja poručila. A onda je ta poruka, dugačka možda stranicu i pol klasičnog lista (veličine A4) za pisanje, svima nazočnima javno pročitana.

Imao sam prilike pročitati tu Gospinu poruku vidjelici Mirjani. Ne, nije to bilo nešto posebno (i to je, kažu mi najupućeniji, jedan od problema, sa ili bez navodnika, kod tih poruka iz Međugorja: što su one prilično uopćene, apstrakne, unificirane i gotovo besadržajne (za razliku od povijesnih Gospinih poruka iz Lourdesa, Fatime itd.). Ova sadašnja, s Podbrda 2. kolovoza, započinjala je riječima (snimio sam to na svom iPhoneu): "Draga djeco, majčinskom ljubavlju vas pozivam, da otvorite srca miru, da otvorite srca mome sinu, da u vašim srcima pjeva ljubav prema mome sinu..." Bit te poruke, u njezinu središnjem, glavnom dijelu, glasila je da su srca mnogih i dalje tvrda, zbog čega je Gospi žao.

I to je bilo to. Primijetio sam da u publici, tj. među vjernicima koji su pomno pratili ukazanje, nije bilo mnogo mladih. Kao da je to bila nešto drugačija publika u odnosu na onu koju sam svih tih dana inače viđao u Međugorju (mislim na sudionike Mladifesta). Onda mi je objašnjeno:

- Bilo je mladih, ali ne previše. Njima je to dosta rano, pa ih je možda i zbog toga bilo manje. Također, u 9 sati počela je kateheza na otvorenom oltaru i mnogi su bili dolje iza crkve; kad je ukazanje kod Plavog križa bilo na vrhuncu, tamo je već sve bilo puno...

Toliko o ukazanju Gospe vidjelici Mirjani, u četvrtak 2. kolovoza. Gospa se, međutim, u određenom, pravilnom ritmu ukazuje i ostalim međugorskim vidiocima/vidjelicama. Troje od njih (Vicka Ivanković, Ivan Dragičević i Marija Pavlović) imaju svakodnevna ukazanja, jer im je Gospa, zasad, otkrila samo 9 od 10 tajni. Naime, kada im otkrije i tu posljednju, desetu tajnu, onda će im svakodnevna ukazanja prestati i imat će ih samo periodično, upravo poput Mirjane Soldo koja ukazanje ima svakog drugog u mjesecu i za svoj rođendan 18. ožujka, odnosno Jakova Čole i Ivanke Ivanković kod kojih se ukazanja pojavljuju jednom godišnje. Usto, Mariji Pavlović Gospa objavljuje i poruku za cijeli svijet 25. svakog mjeseca.

E sad, u ovo oko tih "tajni" možda bolje da ne diramo (takvu sam preporuku dobio). Jer, time bismo ušli u samu bit ukazanja, tj. u tajnu tih "tajni", od čega je i Vatikan zasad odustao pa međugorskom fenomenu prilazi isključivo imajući u vidu njegove plodove (takav je, naravno, i pristup Papina apostolskog vizitatora za župu Međugorje, varšavsko-praškoga nadbiskupa u miru Henryka Hosera, kojem je papa Franjo povjerio tu vrlo ozbiljnu i delikatnu misiju početkom ovoga ljeta). O tim se tajnama jako malo zna. Govori se da su neke za vidiocima osobno, dio za međugorsku župu i dio za cijeli svijet. Mirjana ih je, kažu, dobila od Gospe na pergameni, ali samo ona može pročitati što piše. I - kako doznajem - kada joj Gospa kaže da ih objavi, izabrat će svećenika kojem će to priopćiti (pretpostavka je da će to biti fra Petar Ljubičić, no mogao bi to biti i netko drugi, ako ona tako odluči).

U Međugorju, ali i mnogo šire - rekao bih: u cijeloj hrvatskoj (i inoj) katoličkoj javnosti - vlada opće uvjerenje da su vidioci, još u ono staro, komunističko doba, bili samo "inicijalno paljenje" ili "starter" za ono što će nekoliko godina (ili desetljeća) kasnije prerasti u tzv. "međugorski fenomen" ili "međugorsko čudo". Takvo mišljenje zastupa i ugledni svećenik-franjevac fra Tomislav Pervan (koji je, inače, jedan od najpopularnijih, ili apsolutno najpopularniji, ispovjednik u Međugorju; naime, ispred njegove ispovjedaonice vrlo su često redovi najduži, kao što su, u pravilu, najduži i redovi u zagrebačkoj katedrali ispred ispovjedaonice mons. Jorgea Ramosa). Da nije bilo vidioca, danas Međugorje ne bi posjećivalo godišnje između milijun i milijun i pol hodočasnika iz cijeloga svijeta, niti bi se u njemu godišnje podijelilo do dva milijuna pričesti.

Čak i znanstvenik dr. Vencel Čuljak, koji o Međugorju inače piše dosta kritički (ali ne iz vjerskog nego iz sociološko-ekonomskog aspekta), nedvosmisleno tvrdi - tako je nedavno napisao u svom članku "Međugorje u brojkama istraživača", objavljenom na internetu - da je "Gospa obilato nagradila ljude ovog (međugorskog - op. aut.) kraja i podarila svijetu fenomen koji je Međugorju omogućio da bude svjetski poznato susretnište različitih kultura, civilizacija, rasa, svjetonazora, religija", odnosno da međugorski fenomen "ima obećavajuću budućnost".

A sada, kada je Međugorje dobilo i svojega posebnog upravitelja, tzv. "međugorskog biskupa", kako mnogi tepaju Papinu apostolskom vizitatoru za župu Međugorje (i to na neodređeno vrijeme) Henryku Hoseru, jednoglasan - dobro, gotovo jednoglasan - je zaključak da je za Međugorje započelo jedno sasvim "novo vrijeme" ili "nova epoha" u kojoj, uz ostalo, možemo očekivati i to da mu napokon bude priznat službeni status svetišta (a ne samo "mjesto molitve", što je, strogo formalno, u ovome trenutku), u istoj onoj mjeri u kojoj je priznat status svetišta i jednome Lourdesu (u Francuskoj), Fatimi (u Portugalu), Loretu (u Italiji), Guadalupeu (u Meksiku) itd.

No, koja je zapravo misija nadbiskupa Hosera u župi Međugorje? I što sve ona uključuje? Tu ima nekoliko tumačenja (neka su, možda, malo i zlonamjerna), pa budimo stoga što točniji i precizniji.

Hoserova službena funkcija glasi, kao što već rekoh: apostolski vizitator za župu Međugorje na neodređeno vrijeme. Međutim, oni najupućeniji (među njima je i moj sugovornik, dobar poznavatelj međugorskog fenomena) doznali su da Hoseru u dekretu stoje, zapravo, mnogo šire ovlasti od vizitatorskih, tj. da on ima ovlasti (i) upravitelja.

Strogo formalno, njegova je misija pastoral, tj. unapređenje pastoralnih uvjeta u Međugorju. Ali on tu, čini se, ima puno veću ulogu i značaj. Moj sugovornik tvrdi:

- Jedan naš svećenik koji je na službi u SAD-u rekao mi je kako mu je nuncij, nakon ustoličenja Hosera u Međugorju, poručio: "Sada su otvorena vrata Međugorja i recite biskupima u SAD-u i

vjernicima da dođu u što većem broju!" ... U svemu je tome najzanimljivije da je Hoser dobio ovlasti "za župu i za one koji dolaze u Međugorje". To nadilazi funkciju vizitatora i daje mu upraviteljske ovlasti, dakle ulazi izravno u Perićevu nadležnost i Perić se izuzima za velik dio jurisdikcije u Međugorju. To ne znači da je Perić razvlašten, znači samo da ovlasti za Međugorje Vatikan daje Hoseru. Perić ostaje biskup sa svim svojim dosadašnjim ovlastima za svoju biskupiju, a Hoser upravlja Međugorjem, koji je, naravno, i dalje dio Perićeve biskupije...

A još prije samo tri godine sve je bilo drukčije. Mnogo drukčije. "U Međugorju su tada strepili od najžešćih sankcija" - pročitao sam u jednome izviješću. A kakve su to sankcije trebale biti? Vrlo brojne i vrlo neugodne, po međugorske fratre, ali i po armije hodočasnika koje tamo svake godine dolaze sa svih kontinenata (iako ih je ove godine, uvjerio sam se, daleko najviše bilo iz Poljske; nekada su među hodočasnici u Međugorju dominirali Talijani, a sada su najbrojniji Poljaci kao i vjernici iz nekih drugih istočnoeuropskih zemalja).

Neke su se čak sankcije - tada, prije tri godine - i obistinile. Prvo, vidiocima je, na zahtjev Kongregacije za nauk vjere u Vatikanu, bio zabranjen svaki javni nastup. Drugo, mjesne su crkve dobile naputak da ne smiju ugošćavati vidiocce. Treće, u Međugorju je bio uklonjen displej s redovitim mjesečnim porukama vidjelici Mariji Pavlović. Četvrto, radio se pritisak da se ukine emitiranje Radio Mir Međugorja i zatvori službena mrežna stranica svetišta. I tako dalje, za Međugorje su trebali nastupiti crni dani...

Ton takvoj kampanji davao je tadašnji prefekt Kongregacije za nauk vjere Gerhard Ludwig Müller, koji je na glasu kao "hladni racionalist" koji jednostavno ne može smisliti međugorski fenomen, a osobito ne Gospina ukazanja u njemu (u ljeto 2017. papa Franjo je imenovao novog prefekta Kongregacije, Španjolca Luisa Francisca Ladariu Ferrera). A onda se dogodio preokret - preokret za koji je najzaslužniji bio papa Franjo, ali, isto tako, i kardinal Camillo Ruini, koji je bio na čelu Komisije za Međugorje (one Komisije koju je još 2010. bio osnovao tadašnji papa Benedikt XVI.) Usput rečeno, ta, Ruinijeva komisija nije se bavila statusom Međugorja, nego je samo analizirala ukazanja. Status će definitivirati Vatikan, tj. papa Franjo.

I što se tada, prije tri godine, dogodilo? Ruinijeva je komisija predložila papi (papa je u tom trenutku već bio Bergoglio, tj. papa Franjo) da učini neke "revolucionarne" pomake. Prvo, da ukine zabranu organiziranih hodočašća u Međugorje (tako da svećenici napokon smiju organizirati hodočašća u Međugorje). Drugo, da župa Međugorje prijeđe pod izravan nadzor Svete Stolice i da postane tzv. pontifikalno svetište (neki ovdje spominju i pojam "osobna prelatura"). A treći (ili prvi, kako se uzme) i "najrevolucionarniji" prijedlog bio je taj da se priznaju prva ukazanja u Međugorju, njih 7, koja su se dogodila u razdoblju od 24. do 30. lipnja 1981. (ili, po nekim tumačenjima, njih 10, od 24. lipnja do prvih dana srpnja 1981.). Od 15 članova Komisije, njih 13 dalo je svoj glas za priznanje nadnaravnosti ukazanja u tome razdoblju.

Tadašnji prefekt Kongregacije za nauk vjere i veliki protivnik međugorskog fenomena, Gerhard Müller, htio je to mišljenje Ruinijeve komisije dezavuirati (tj. "napakirati" ga nekim dodatnim, kompromitirajućim dokumentima), no u kritičnom je trenutku stupio na scenu papa Franjo koji je donio odluku da se izvješća Ruinijeve komisije pošalju izravno njemu, a ne Kongregaciji za nauk vjere, tj. Mülleru na ruke. Među poznavateljima odnosa u Vatikanu, taj je Franjin potez protumačen kao "spašavanje udara na Međugorje", a, samim time, i nagovještaj "novoga doba" za Međugorje. I upravo nakon svih tih dramatičnih događaja papa Franjo imenuje svojega posebnog izaslanika u Međugorje, nadbiskupa Hosera, sa zadaćom da predloži pastoralne inicijative za budućnost (iako je, kako rekospo, njegova zadaća u stvarnosti veća i dalekosežnija). I sada smo tu gdje smo.

Imenovanjem nadbiskupa u miru Hosera tzv. "međugorskim biskupom" hercegovački (međugorski) fratri su oduševljeni, dok je mostarsko-duvanjski nadbiskup, na čijem se "teritoriju" nalazi župa Međugorje dosta ljut i ogorčen.

Već su prvi dani Hoserove misije u Međugorju pokazali da se on vrlo dobro i skladno uklapa u hercegovačku sredinu i među fratre. Skroman je, jede zajedno s njima u župnoj blagovaonici, moli zajedno s njima u crkvi, ponaša se kao da je tu već godinama ili desetljećima. I koristi svaku priliku da o Međugorju govori najbironijim i najpohvalnijim riječima. Ne zaboravimo, Hoser je, inače, redovnik-palotinac, tj. pripadnik Družbe katoličkog apostolata (SAC-a, utemeljenog 1835.), koja je prepoznatljiva po svojoj "apostolskoj zadaći zajedničkog služenja zajednici vjernika", u što se fenomen Međugorja, odnosno misija vezana za taj fenomen, savršeno uklapa.

Stječe se dojam da bi nadbiskup Hoser već danas Međugorje i službeno proglasio svetištem - da se

njega osobno pita.

A biskupu Periću (koji će inače za pola godine dana u mirovinu) kao da tlo izmiče pod nogama. Baš kad je apostolski vizitator za župu Međugorje Hoser bio, preko Mostara, na putu za svoje odredište, Međugorje, biskup Perić mu je poručio (putem priopćenja Mostarsko-duvanjske biskupije) da tamo, u Međugorju, nema ničega, da u Međugorju nije bilo nikakvih (autentičnih) ukazanja te da mjesni ordinarij kojemu je on na čelu "ne drži vjerodostojnim nijedno 'ukazanje', nijednu poruku, nijednu tajnu, nijednu pergamentu".

Mnogi su ostali zapanjeni žestinom tih (kao i nekih drugih) Perićevih izjava o Međugorju i međugorskome fenomenu.

Dužni smo ovdje odgovoriti na dva krucijalna pitanja. Prvo je: zašto se u Vatikanu dogodio preokret, kada je riječ o odnosu Svete Stolice prema Međugorju i međugorskom fenomenu? A drugo: zašto je biskup Perić toliko ljut i ogorčen?

Što se Vatikana i pape Franje tiče, dojam je da je papa Franjo zasad još uvijek ambivalentan - osobito je, čini se, sumnjičav prema (današnjim) međugorskim ukazanjima, koja su uvijek nekako programirana i popraćena pompom; otud i ona njegova pomalo posprdna izjava o "Gospo poštarici" koja se uvijek javlja u unaprijed određeno i uvijek isto vrijeme, kao da doista "ordinira" u poštanskom uredu - ali da se u toj svojoj ambivalenciji postupno približava onoj točki koju bismo simbolički mogli nazvati "ZA Međugorje", udaljavajući se pritom od točke koju možemo nazvati "PROTIV Međugorja".

U toj svojoj, nazovimo je tako, evoluciji, papa Franjo je pod snažnim utjecajem dvojice uglednih i utjecajnih kardinala. Jedan je, već spomenuti, kardinal Camillo Ruini, šef Komisije za Međugorje - rezultat čijeg je rada i izvješća bilo Papino imenovanje nadbiskupa Hosera za (faktičkoga) upravitelja župe Međugorje - a drugi član Kongregacije za nauk vjere (i veliki Müllerov neistomišljenik u toj Kongregaciji) Christoph Schönborn, inače bečki nadbiskup i predsjednik Austrijske biskupske konferencije, a usto i učenik Josepha Ratzingera (pape Benedikta XVI.) te ključna osoba pape Ivana Pavla II. za izradu Katekizma Katoličke crkve iz 1992.

Ključ mnogo benevolentnijeg stajališta Vatikana prema Međugorju nego što je to bilo u donedavnoj prošlosti sastoji se u spoznaji najviših dužnosnika/velikodostojnika Katoličke crkve, u Vatikanu, da je Crkva (a zajedno s Crkvom i vjera kao takva) danas na Zapadu u velikoj krizi, da ta kriza osobito pogađa tradicionalne katoličke zemlje poput Austrije, Njemačke i Španjolske, da su crkve na Zapadu sve praznije i gotovo već sablasno puste, da se u zapadnoeuropskim crkvama sve manje moli i ispovijeda, da su u zapadnjačkoj Crkvi sakramenti takoreći nestali, da Crkva na Zapadu zapravo odumire - i eto sada Međugorja, "mjesto natopljenog molitvom" i "najveće ispovjedaonice na svijetu", koja je najjači mogući kontrast ili kontrapunkt takvoj nezavidnoj situaciji na Zapadu, a time ujedno i primjer ili putokaz kako bi Crkva trebala funkcionirati u budućnosti, koja Crkvi, a osobito Crkvi na Zapadu, nije odviše sklona! A osobito kako bi trebala funkcionirati u sklopu najvećega, slobodno možemo reći životnog projekta pape Franje zvanog - "nova evangelizacija".

Ono najjače i najdojmljivije u Međugorju, što mnogi (a među njima i prelati u Vatikanu) osjećaju kao apsolutni antipod takvoj, depresivnoj ili dekadentnoj, situaciji na Zapadu, jest - pučka pobožnost. Nešto, dakle, što je u samome srcu ili što je sama bit vjere, a što hladnoj i previše racionalističkoj Crkvi na Zapadu toliko nedostaje. Moj kolega Ivica Šola rekao mi je o tome:

- Zapadnjake fascinira to što se u Međugorju jako puno moli i ispovijeda. Međugorsko je svetište apsolutno zaživjelo, toliko se mnogo ljudi u Međugorju promijenilo, toliki su životi tamo otišli jednim sasvim novim smjerom. Uzmite samo za primjer Blanku Vlašić... I u Vatikanu to shvaćaju: ako u Međugorje dolaze deseci milijuna vjernika, onda ne mogu svi biti "idioti". Treba priznati realitete. Važni su plodovi vjere. Po plodovima ćete ih prepoznati - tako piše u Svetom Pismu. Međugorje je, dakle, globalni fenomen vraćanja pučke pobožnosti na veliku, globalnu scenu - pučke pobožnosti koja je gotovo zamrla na Zapadu. Visoka, racionalistička zapadnjačka teologija uništila je pobožnost, uništila je doživljaj božanskog, neposredni doživljaj svetog. O tome je pisao i kardinal Gianfranco Ravasi...

Šolina misao da su u Međugorju bitni "plodovi vjere", a ne neki, ipak, više ili manje sporedni ili marginalni fenomeni, uključujući i današnja ukazanja Gospe kao takva, parafraza je onih čuvenih i toliko citiranih rečenica iz Evanđelja po Mateju, koje je zapravo izrekao sam Isus iz Nazareta: "Prepoznat ćete ih po njihovim plodovima... Dobro stablo ne može rađati zlih plodova, ni zlo stablo dobrih plodova..." (Mt 7, 16-18)

- Papa Franjo je prihvatio logiku plodova - tvrdi moj sugovornik iz visokih crkvenih krugova - i to je danas njegova logika. I zato je i poslao u Međugorje čovjeka od povjerenja, nadbiskupa Hosera, da izvidi što se stvarno događa, da vidi koji su to plodovi. "Daj mi opiši što si tamo vidio!" Ljudi tamo dolaze, mole se, ispovijedaju se, obraćaju se, mijenjaju svoje živote... Neuvjerljiva je teza da su Međugorje fratri izmislili radi novaca. Kad bi Međugorje bila prevara, dakle sotonsko djelo, a svi vidimo da je rezultat u Međugorju rast vjere - to bi značilo da Sotona radi sam protiv sebe, što je paradoksalno. Za takav zaključak naprosto nema logičke teološke argumentacije...

A gdje je u svemu tome mostarsko-duvanjski nadbiskup Ratko Perić? Je li on slijep da to ne vidi ili su stvari ipak malo drugačije (ili barem višeslojnije) nego što tvrdi većina, odnosno *mainstream*? Na to pitanje nije lako odgovoriti; pravi bi odgovor zasigurno u sebi trebao sadržavati nekoliko "pododgovora"... Jedan od mojih sugovornika tvrdi za biskupa Perića:

- Perić osjeća poraz, i to je to. Ovo je njegov brutalni poraz i on to sada mora nekako racionalizirati. Zamislite njegovu situaciju: tvoj šef (papa Franjo - op. aut.) mimo tebe pošalje svog osobnog izaslanika (nadbiskupa Hosera - op. aut.) na tvoj teren - pa kako ćeš se ti osjećati? "Ja ti oduzimam tvoj dio suverenosti na tvom teritoriju!" - samo što mu tako papa Franjo nije poručio. Perić je to zasigurno shvatio kao direktan napad na sebe. Osim toga, on nema istomišljenike. Da ih ima, oni bi se oglasili. Najveći je problem u tome što je ta njegova nesnošljivost postala osobno prepoznatljiva, tako da je to postao (i) njegov osobni rat. On nastupa vrlo aktivno i vrlo emotivno - svjestan toga da se, u svjetovnim okvirima, u situaciji u kojoj se on nalazi obično daje ostavka. Doduše, otići će za nekoliko mjeseci u mirovinu...

I eto, baš onih dana kad sam došao u Međugorje, negdje potkraj srpnja, na portalu katoličkih teologa *Vjera i djela* (iznimno kvalitetan portal s vrlo ozbiljnim tekstovima, čitam ga redovito svaki dan!) objavljen je omašan članak "Od Atanazija Mostarskoga do Henryka Međugorskoga", što ga je potpisala vjeroučiteljica iz Osijeka i urednica portala Snježana Majdandžić-Gladić. Članak je, od prve do zadnje rečenice, postavljen izrazito negativistički spram Međugorja i međugorskog fenomena, čak dotle da se u njemu Gospa, tj. međugorska *Kraljica mira*, proglašava "onom koja neumorno izaziva rat". Inače, na tome istom portalu objavljen je u zadnjih nekoliko mjeseci cijeli niz članaka o Međugorju i nijedan od njih nije bio pozitivno intoniran.

Dao sam taj članak nekim svojim znancima (i sugovornicima) na čitanje, i dobar dio njih se, moram reći, zamislio. A onda su mi "insajderi" javili da iza tih tekstova, na tom portalu, stoji upravo (na ovakav ili onakav način) - biskup Ratko Perić. Ti tekstovi, rekoše mi, uglavnom razrađuju njegove vlastite misli i stajališta o međugorskom fenomenu. Stavovi koji se, u najkraćem, svode na tezu da je sve u i oko Međugorja prevara pa samim time ni svi ti plodovi koji u Međugorju iz godine u godinu dozrijevaju ne mogu biti nešto dobro ili korisno za Crkvu.

Inače, svi mi jednoglasno ističu da je biskup Perić iznimno bistar i vrlo pametan čovjek, dapače vrhunski intelektualac, kojemu međugorski fratri - po toj osobini - nisu ni do koljena. U to sam se, uostalom, i sam uvjerio čitajući ovih dana njegovu raspravu "Stepinčevi interventi kod Pavelića", koju je 2017. napisao kao odgovor na inicijativu srpskog patrijarha Irineja Gavrilovića koji je, obraćajući se deveterostraničnim pismom papi Franji, u travnju 2014., uspio "isposlovati" (barem privremenu) blokadu kanonizacije kardinala Stepinca. Ovakav tekst - uvjeren sam - nijedan od naših biskupa, ni u Hrvatskoj ni u BiH, ne bi bio u stanju napisati (možda Frane Franić, ali on više nije živ).

Osim toga, biskup Perić je i dokazani hrvatski domoljub koji je uvijek branio interese hrvatskog naroda i koji je uvijek imao petlju nešto reći ili napraviti za Hrvate i hrvatske interese, dok su neki (ili mnogi) šutjeli.

Ali čemu onda ovolika njegova gorčina, kada je riječ o razvoju situacije u Međugorju (i osobito oko Međugorja)?

Jedan od mogućih odgovora na tu zagonetku ponudio mi je prior karmelićanskog samostana Karmel sv. Ilije na Buškom jezeru kraj Tomislavgrada o. Zvonko Martić, koji sadašnje ponašanje biskupa Perića izravno dovodi u vezu s tzv. hercegovačkim slučajem.

- Biskup Perić mora biti "opsjednut" hercegovačkim slučajem i kada ne bi htio. Hercegovački slučaj je završio pravno, ali nije stvarno. Pravno, Hercegovačka franjevačka provincija nema više problema s tim slučajem jer bivši redovnici i svećenici više nisu članovi njihove zajednice. Međutim, ti ljudi djeluju kao da imaju sve ovlasti... Novac, taj nesretni novac - nije samo to u pitanju kada se govori o upravljanju župama. Ima tu i pitanja moći, utjecaja, načina odgoja i sve što ide s time. Ovdje vjernici znaju i razlikuju samo "popove" i fratre, a fratri za njih nisu ni dominikanci, ni karmelićani

nit i bilo koji drugi nego samo franjevci...

Drugi moj sugovornik bio je još izričitiji, rekavši mi:

- Hercegovački slučaj nastao je kad je biskup Perić naredio fratrima da napuste župe kojima su upravljali stotinama godina (praktički od Turaka naovamo) i dodijelio ih svojim, tj. dijecezanskim svećenicima. Većina fratara ga je poslušala, ali četvorica nisu; među njima je i Bože Radoš. Oni su izbačeni iz franjevaca, ali nisu htjeli napustiti župe. No, sakramenti koje dijele nisu valjani... Ta priča inače nema veze s Međugorjem, ali biskup Perić želi povezati hercegovački slučaj i međugorski fenomen kako bi dokazao da su fratri neposlušni i da su izmislili Međugorje kako bi mu se osvetili!